

PETITION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT

Σχετικά με το έργο «**CCS PRINOS**» στη Θάσο, Ελλάδα

Υποβλήθηκε από την

**Συντονιστική Επιτροπή Θάσου και Καβάλας ενάντια
στην αποθήκευση CO₂ στον Πρίνο της Θάσου,
Οκτώβριος 2025**

Κύριος συγγραφέας: Λάμπρος Σακελλαρίου

lampros.sakellariou@t-online.de

Κατάλογος και πηγή ντοκουμέντων (αρχεία + links):

<https://www.tourism-network->

[thassos.com/library/petition/00 Petitipon Vorlage template.pdf](https://www.tourism-network-thassos.com/library/petition/00_Petitipon_Vorlage_template.pdf)

<https://co2-syntonistiki-thassos.com/>

Αίτημα αναφοράς για δημόσια ακρόαση

Προς: Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Committee on Petitions)

Θέμα: Αίτημα αναφοράς για δημόσια ακρόαση σχετικά με το έργο της μακροχρόνιας γεωλογικής αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα στον Πρίνο της Θάσου (CCS) και την εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης

Αξιότιμα μέλη της Επιτροπής,
Ως πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέλη των Συντονιστικών Επιτροπών Θάσου/Καβάλας¹ και υποστηρικτές μιας δημοκρατικής, βιώσιμης και ασφαλούς κλιματικής πολιτικής, υποβάλλουμε την παρούσα αναφορά προκειμένου να επιστήσουμε την προσοχή στο σχεδιαζόμενο έργο Δέσμευσης και Αποθήκευσης Διοξειδίου του Άνθρακα (CCS) στα πρώην πετρελαϊκά πεδία του Πρίνου (Ελλάδα), το οποίο χρηματοδοτείται εν μέρει από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τείνουν να ξεπεράσουν το 1 δις €.

Το έργο αυτό προβλέπει την αποθήκευση CO₂ από βιομηχανικές πηγές της Ελλάδας και του εξωτερικού σε εξαντλημένα κοιτάσματα πετρελαίου στον βυθό του Αιγαίου και σε απόσταση τεσσάρων μιλίων από τις ακτές της Θάσου. Η ελληνική κυβέρνηση το προβάλλει ως πιλοτικό έργο στρατηγικής σημασίας για τη ΝΑ Ευρώπη, με μία χωρητικότητα που μπορεί να ανέλθει και μέχρι 3 εκ. τόνους ετησίως.

Το έργο αυτό εγείρει σοβαρά ερωτήματα ως προς τις πιθανές περιβαλλοντικές και γεωλογικές επιπτώσεις του, την ασφάλεια της αποθήκευσης, τη διαφάνεια της διαδικασίας μεταφοράς, καθώς και τη συμμόρφωσή του με την αρχή της προφύλαξης (άρθρο 191, παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ) και με την Οδηγία [2009/31/ΕΚ](#) για τη γεωλογική αποθήκευση CO₂. Σε περίπτωση υλοποίησής του έργου οι κίνδυνοι κατά την άποψη μας είναι μεγάλοι και σε πολλές περιπτώσεις μη διαχειρίσιμοι.

Το έργο αυτό εγείρει τα εξής ζητήματα:

I. Παράβαση της αρχής της προφύλαξης (άρθρο [191 ΣΛΕΕ](#)):

- Σύμφωνα με το ευρωπαϊκό δίκαιο, όταν υπάρχει αβεβαιότητα με βάση τους κινδύνους για το περιβάλλον και την υγεία, πρέπει να εφαρμόζεται η αρχή της προφύλαξης. Ωστόσο με το έργο αυτό παραβιάζεται η **“θεμελιώδης συνταγματική βάση”** της ΕΕ για την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο [191 ΣΛΕΕ](#)), δεδομένου ότι η πρόταση και το σχέδιο αδειοδότησης δεν πληρούν τα κριτήρια που απαιτεί η Οδηγία [2009/31/ΕΚ](#) ως εξειδικευμένος κανονισμός που εφαρμόζει αυτή την συνταγματική βάση για το CCS.

Γνωρίζουμε στην Επιτροπή ότι η CCS τεχνολογία ως μια πιθανή λύση για το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής πρέπει να αξιολογείται με βάση τους τοπικούς συγκεκριμένους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και τους κινδύνους για το περιβάλλον. Η εκτίμηση αυτών των κινδύνων στην

¹ Συντονιστική Επιτροπή Φορέων Θάσου

<https://co2-syntonistiki-thassos.com/%cf%80%ce%bf%ce%b9%ce%bf%ce%b9-%ce%b5%ce%af%ce%bc%ce%b1%cf%83%cf%84%ce%b5/>

περίπτωση του Πρίνου εδράζεται σε μελέτες που συνέταξε η ίδια η εταιρεία. Πρέπει να ελεγχθεί εάν τηρήθηκαν οι σχετικές έννομες υποχρεώσεις, και ιδίως (ενδεικτικά):

- (α) οι απορρέουσες από τα άρ. 4 παρ. 2 - 4, άρ. 5, άρ. 6 παρ. 3, άρ. 7 έως και 11, άρ. 26, και από το Παράρτημα Ι της εφαρμοστέας Οδηγίας [2009/31/ΕΚ](#),
- (β) οι απορρέουσες από το πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (βλ. ιδίως 191 παρ. 2 ΣΛΕΕ), και
- (γ) οι προκύπτουσες από τη συναφή νομολογία των ενωσιακών δικαστηρίων (βλ. ιδίως T-429/13 - σκέψη 109, T-141/00 - σκέψη 184, T-392/02 - σκέψη 121, T-584/13 - σκέψη 58, T-817/14 - σκέψη 51, T-257/07 - σκέψη 66, T-433/13 - σκέψη 102, T-31/07 - σκέψη 134, C-180/96 σκέψη 99)

κυρίως σε σχέση με τους κινδύνους για το περιβάλλον και την ασφάλεια, αλλά και ως προς τη διαφάνεια και συμμετοχή των πολιτών.²

- Γνωστοποιούμε επίσης ότι η συστηματική υποβάθμιση (degradation) της αξιολόγησης των κινδύνων είναι διάχυτη σε όλες τις παραγράφους της αξιολόγησης της διακινδύνευσης (risk assessment). Αγνοείται πράγματι πλήρως η υπαρκτή πιθανότητα μεγάλου ατυχήματος ευρείας κλίμακας, τύπου SEVESO, για το οποίο δεν λαμβάνεται στην ΜΠΕ καμία απολύτως μέριμνα.³ Σημειώνουμε ότι με την χρησιμοποίηση των χερσαίων εγκαταστάσεων στη Νέα Καρβάλη και την επέκταση αυτών, η μονάδα αποθήκευσης CO₂ αποτελεί ενιαίο βιομηχανικό συγκρότημα που υπάγεται ούτως ή άλλως στις δεσμεύσεις και υποχρεώσεις των μονάδων SEVESO.

II. Κίνδυνοι για το περιβάλλον και την ασφάλεια/Risk Assessment

▪ Τεκτονική της Περιοχής

Η ΜΠΕ (σελίδες 10-84) στην τελική αξιολόγηση θεωρεί τον κίνδυνο σεισμικότητας ως αμελητέο. Η εταιρεία τοποθετεί την περιοχή στην σεισμική ζώνη κινδύνου Ι σύμφωνα με τον Ελληνικό Αντισεισμικό Κανονισμό (ΕΑΚ) παρόλο που αυτός ο κανονισμός δεν καλύπτει τα έργα υψηλού κινδύνου όπως φράγματα, πυρηνικά εργοστάσια και θαλάσσια έργα σαν το εξεταζόμενο. Στη ΜΠΕ αποσιωπώνται σημαντικά σεισμικά γεγονότα στην περιοχή, όπως ο σεισμός των 7.3 Richter στη Δράμα στις 05.05.1829 και οι σεισμοί ανάμεσα Θάσου και Αγίου Όρους της τάξης των > 6.0 Richter. Δεν υπάρχει σεισμική περιοχή στην Ελλάδα. Η φυσική γεωλογική αποθήκη υφίσταται εδώ και εκατομμύρια χρόνια και δεν είναι ανθρώπινο έργο ώστε να σχεδιαστεί και να κατασκευαστεί όπως επιβάλλει ένας αντισεισμικός κανονισμός, όπως δηλαδή

² ΧΡΥΣΟΓΟΝΟΣ-ΜΥΛΩΝΑ Νομικό Γραφείο του Δήμου Θάσου
Υπόμνημα στην Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα (DG CLIMA) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
https://www.tourism-network-thassos.com/library/CCS-Prinos/Gutachten_Chrisosgonos.pdf

³ Γιάννης Οικονομίδης

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΔΗΜΟΥ ΘΑΣΟΥ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΜΠΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΓΕΙΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ CO₂ ΣΤΟΝ ΠΡΙΝΟ ΘΑΣΟΥ ΛΙΜΕΝΑΣ ΘΑΣΟΥ

<https://co2-syntonistiki->

[thassos.com/%cf%83%cf%85%ce%bc%cf%80%ce%bb%ce%b7%cf%81%cf%89%ce%bc%ce%b1%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%bf-%cf%85%cf%80%ce%bf%ce%bc%ce%bd%ce%b7%ce%bc%ce%b1-%ce%b4%ce%b7%ce%bc%ce%bf%cf%85-%ce%b8%ce%b1%cf%83%ce%bf%cf%85/](https://co2-syntonistiki-thassos.com/%cf%83%cf%85%ce%bc%cf%80%ce%bb%ce%b7%cf%81%cf%89%ce%bc%ce%b1%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%bf-%cf%85%cf%80%ce%bf%ce%bc%ce%bd%ce%b7%ce%bc%ce%b1-%ce%b4%ce%b7%ce%bc%ce%bf%cf%85-%ce%b8%ce%b1%cf%83%ce%bf%cf%85/)

συμβαίνει για έργα κανονικού κινδύνου (ήτοι έργα, η ενδεχόμενη βλάβη των οποίων περιορίζεται στο ίδιο το έργο, στο περιεχόμενό του ή στην άμεση γειτονιά του). Ο κίνδυνος να διαταραχθεί η γεωλογική δομή της περιοχής από σεισμό ή από επαγόμενο σεισμό είναι πάντοτε υπαρκτός. Ασφαλώς, εάν η αποθήκευση του CO₂ είχε τον ίδιο χρονικό ορίζοντα «ζωής» με την άντληση πετρελαίου (50 χρόνια), ο κίνδυνος θα ήταν περιορισμένος διότι ο σεισμός είναι ένα στοχαστικό φαινόμενο (η χρονική μεταβολή του δεν είναι γνωστή) και ως εκ τούτου προσεγγίζεται πιθανοτικά. Όσα αναφέρονται στη ΜΠΕ για ανυπαρξία σεισμικού κινδύνου είναι υποκειμενικές εκτιμήσεις στο επίπεδο του επιθυμητού και όχι επιστημονικά τεκμηριωμένες αποδείξεις. Στο έργο του Πρίνου δεν υπάρχει καμία δυνατότητα αποτίμησης του σεισμικού κινδύνου. Το επιπλέον πρόβλημα που δημιουργείται με την επαγομένη σεισμικότητα (ΜΠΕ 10.4.1.4.1) αυξάνει τον κίνδυνο διαρροής. Η εισπίαση CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς δύναται να αυξήσει την πίεση στον γεωλογικό σχηματισμό προκαλώντας σεισμικά συμβατά, όπως στο έργο Salah Αλγερίας, όπου η πίεση έγχυσης υπερέβη το όριο θραύσης του πετρώματος και το έργο εγκαταλείφθηκε αν και θα αναπτυσσόταν σε ακατοίκητη περιοχή.⁴ Οι ενεργές τεκτονικές ζώνες στην περιοχή του έργου είναι οι εξής: Ρήγμα Χαλκιδικής/Βορείας Θάσου, Ρήγμα Βορείου Αιγαίου ανατολικά της Χαλκιδικής, Ρήγματα Σαμοθράκης, και Ρήγμα Αξιού Πολύκαστρου.

▪ **Η εγγύτητα των ταμειυτήρων σε κατοικημένες περιοχές**

Η εγγύτητα των ταμειυτήρων με την ακτή σε συνδυασμό με την υψηλή σεισμικότητα της περιοχής συνηγορούν υπέρ της διακοπής του έργου, και αποτελούν το μείζον κείμενο επιχείρημα των πολιτών της Θάσου, της Καβάλας, καθώς και της ευρύτερης περιοχής ενάντια στην υλοποίηση του CCS Prinos. Σε αντίθεση με τα **ανάλογα έργα της Βορείου Θαλάσσης που βρίσκονται πάνω από 150 χιλιόμετρα από τις ακτές, η εγκατάσταση του Πρίνου βρίσκεται σε απόσταση αναπνοής από πυκνοκατοικημένες ακτές, τις οποίες μάλιστα κατά τους θερινούς μήνες επισκέπτονται και εκατομμύρια άνθρωποι.** Μια ξαφνική έκρηξη στον Πρίνο θα είχε λόγω των φυσικών ιδιοτήτων του CO₂ (βαρύτερο από τον αέρα) καταστρεπτικές συνέπειες για την ζωή τεράστιου πλήθους ανθρώπων.⁵ **Οι τοπικές κοινωνίες δεν πρέπει να λειτουργούν ως πεδίο δοκιμών ή ως πειραματόζωα για τεχνολογίες αμφίβολης απόδοσης και ασφάλειας.**

Τα αποτελέσματα της έκθεσης του Institute for Energy Economics and Financial Analysis⁶ ακόμα και για τα CCS έργα της Νορβηγίας (Sleipner, Snohvit) που βρίσκονται

⁴ Λάζαρος Βασιλειάδης

Σχετικά με τη σεισμικότητα και την εξ αυτής επικινδυνότητα για το έργο της αποθήκευσης CO₂ στον Πρίνο:

https://www.tourism-network-thassos.com/library/CCS-Prinos/2025_07_09_TEXT_UEBER_SEISMISCHE_AKTIVITAET.pdf

⁵ CENTER for INTERNATIONAL ENVIRONMENTAL LAW

Deep Trouble The Risks of Offshore Carbon Capture and Storage

<https://www.ciel.org/wp-content/uploads/2023/11/Deep-Trouble-The-Risks-of-Offshore-Carbon-Capture-and-Storage.pdf>

Λάμπρος Σακελλαρίου :

Γιατί λέμε ΌΧΙ στον Πρίνο :

<https://co2-syntonistiki-thassos.com/ccs-prinos/#anker13>

⁶ Institute for Energy Economics and Financial Analysis

Carbon Capture and Storage: Europe's Climate Gamble

σε μεγάλη απόσταση από την ακτογραμμή είναι αρκετά προσεκτικά διατυπωμένα καθώς οι προβλέψεις των σχεδιαστών δεν επαληθεύτηκαν. Πόσο μάλλον περισσότερο παραβιάζεται η αρχή της προφύλαξης όταν μιλούμε για αποστάσεις από την ακτογραμμή από 4 (Θάσος) έως 8 (Καβάλα) μίλια; Το παράδειγμα της Ραβέννας που αναφέρεται είναι διαφορετικό γιατί η εξέδρα απέχει 14 μίλια από τις ιταλικές ακτές. Η επιχειρηματολογία της ελληνικής κυβέρνησης ότι δεν έχουμε άλλο χώρο αποθήκευσης εκτός του Πρίνου αντίκειται στην **αρχή της προφύλαξης (άρθρο 191 ΣΛΕΕ)**, ιδίως αν ληφθεί υπόψη η χωρική αφθονία που προσφέρουν οι εκτεταμένες θαλάσσιες περιοχές πέριξ της ηπειρωτικής Ελλάδας.

Η εγγύτητα του ταμιευτήρα σε κατοικημένες περιοχές εγκυμονεί τεράστιους πρόσθετους κινδύνους. Σε περίπτωση υλοποίησης του έργου η αρχή της προφύλαξης προϋποθέτει και ένα **σχέδιο εκκένωσης** των οικισμών που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από τον ταμιευτήρα. Ο χρόνος προειδοποίησης θα εξαρτάται από την ποιότητα των συστημάτων monitoring του έργου. Ας μην γελιόμαστε. **Ένα σχέδιο εκκένωσης είναι στην περίπτωση του Πρίνου, φυσικά αδύνατο γιατί δεν υπάρχουν υποδομές και ο κίνδυνος θα εκδηλώνεται ταχύτερα από οποιαδήποτε ανθρώπινη αντίδραση.** Θα είναι οργανωτικά αδύνατο γιατί ένας μεγάλος και ανεξέλεγκτος αριθμός ανθρώπων πρέπει να αντιδράσει ταυτόχρονα και θα είναι και πρακτικά αδύνατο γιατί η καταστροφή θα εκδηλωθεί τόσο ξαφνικά που δεν υπάρχει χρόνος για οργανωμένη εκκένωση. Εδώ θα πρέπει να ξεκινήσουμε από την υπόθεση ότι θα απαιτούνται και **δοκιμαστικές εκκενώσεις** και μάλιστα σε περίοδο μεγάλης επισκεψιμότητας (Ιούλιο, Αύγουστο) όπου θα έχουμε χιλιάδες επισκέπτες. Αυτό είναι από την μια μεριά αδύνατο να πραγματοποιηθεί και από την άλλη θα αποτελέσει ένα τεράστιο εμπόδιο για όσους επιθυμούν να περάσουν τις διακοπές τους στο νησί. **Έτσι οδηγούμαστε στο αποτέλεσμα να πλήττεται σοβαρά η σημερινή οικονομική βάση της νήσου, η οποία βασίζεται στον τουρισμό.**

- **Ανεπάρκειες της εκτίμησης κινδύνων που περιλαμβάνονται στην ΜΠΕ**

Κανένα γεωλογικό σύστημα δεν μπορεί να θεωρηθεί απολύτως σταθερό σε βάθος αιώνων⁷. Όσο αφορά συγκεκριμένα τον Πρίνο, βρίσκεται σε εξέλιξη μελέτη (σελίδα 10-300 ΜΠΕ) για να επιβεβαιωθεί εάν τα στρώματα είναι κατάλληλα ως αποθήκη συγκράτησης του CO₂. Η πληρότητα του φακέλου αδειοδότησης και της ΜΠΕ επιτάσσει, κατά μείζονα λόγο, την μη εξάρτηση από μελέτες που δεν έχουν πραγματοποιηθεί. π.χ. σύμφωνα με την ΜΠΕ από τις 76 γεωτρήσεις του Πρίνου, οι 29 εκτιμώνται χαμηλού κινδύνου, οι 7 είναι εκτός δομής, οι 28 θεωρούνται ανεκτές (μέτριου κινδύνου) και οι υπόλοιπες 12 θεωρούνται μη αποδεκτές (υψηλού κινδύνου). Γενικά, η καταγραφή των πιθανών κινδύνων στη ΜΠΕ (στην οποία η Οδηγία [2009/31/ΕΚ](#) δίνει μεγάλη έμφαση) είναι γενικόλογη, αόριστη, και ανεπαρκής.⁸

Too Complex, Too Expensive, and Too Late To Support Net-Zero Targets
https://www.tourism-network-thassos.com/library/CCS-Prinos/IEEFA_Carbon_capture_and_storage_Europe_climate_gamble.pdf

⁷ **Dr. habil. Ralf E. Krupp**

GEOLOGISCHE RISIKEN DER CO₂-VERPRESSUNG IN DER NORDSEE, Mai 2025

<https://www.tourism-network-thassos.com/library/CCS-Prinos/20250502-greenpeace-studie-ccs-risiken-nordsee.pdf>

⁸ **ΧΡΥΣΟΓΟΝΟΣ-ΜΥΛΩΝΑ Νομικό Γραφείο του Δήμου Θάσου**

Υπόμνημα στην Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα (DG CLIMA) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

https://www.tourism-network-thassos.com/library/CCS-Prinos/Gutachten_Chrisoqonos.pdf

Όλα αυτά ενισχύουν το ενδεχόμενο διαφυγής CO₂.

Η αντιμετώπιση των συγκεκριμένων κινδύνων διαρροής CO₂ **παραπέμπεται σε μελλοντικές μελέτες και γενεές**. Ωστόσο, η ΜΠΕ οφείλει να τηρεί την ενωσιακή νομοθεσία, η οποία προτάσσει σαφώς την αρχή της προφύλαξης. Δεν υφίστανται ποσοτικές εκτιμήσεις των πιθανοτήτων με βάση τα τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου, ούτε αναφορά σε μέτρα πρόληψης ή και αντιμετώπισης των κινδύνων.

Η αξιολόγηση της καταλληλότητας του γεωλογικού σχηματισμού για την αποθήκευση CO₂ υλοποιείται αποκλειστικά από στοιχεία της τεχνικής ομάδας της Energean, δηλαδή η ENERGEAN εκτελεί, η ENERGEAN ελέγχει, και η ENERGEAN παρέχει εγγυήσεις τις οποίες και θεωρεί επαρκείς για τη διασφάλιση της καταλληλότητας του γεωλογικού σχηματισμού, παρότι η Energean δεν διαθέτει εμπειρία στην αποθήκευση CO₂.⁹ Τόσο η περιγραφή, η αξιολόγηση, και ο υπολογισμός των υπολειπόμενων κινδύνων (**residual risks**) όσο και η διαχείριση τους απουσιάζουν παντελώς. Οι κίνδυνοι αυτοί αναφέρονται στις ανεξέλεγκτες διαρροές CO₂ από το αποθετήριο, απρόβλεπτες γεωλογικές αστάθειες, πιθανές επιπτώσεις στο περιβάλλον ή/και τους ανθρώπους.¹⁰

■ Χωροταξικός σχεδιασμός

Στην Ελλάδα δεν υπάρχει ειδικό χωροταξικό σχέδιο για την αποθήκευση CO₂. Αυτό το θεσμικό κενό δεν το κάλυψε η Energean αλλά το παρέκαμψε ουσιαστικά. Πράγματι, παρουσιάζει την αποθήκευση CO₂ όχι ως νέα δραστηριότητα, αλλά ως **συνέχεια της ήδη υπάρχουσας εκμετάλλευσης πετρελαίου** στον ίδιο γεωλογικό χώρο. Με αυτόν τον τρόπο, η εταιρεία στηρίχθηκε σε τρεις βάσεις: 1) στην παραχώρηση υδρογονανθράκων που ήδη κατέχει, 2) στον ειδικό νόμο για το CCS (ν. [4062/2012](#)), και 3) στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης (ν. [4014/2011](#)). Επιπλέον, χρησιμοποίησε το επιχείρημα της **στρατηγικής σημασίας για την ενεργειακή μετάβαση**, επικαλούμενη το ΕΣΕΚ και το Ευρωπαϊκό Green Deal.

Η Energean ισχυρίζεται ότι η σχεδιαζόμενη μονάδα είναι συμβατή με τις γενικές κατευθύνσεις περί κλιματικής αλλαγής, ενώ δεν προβλέπεται κάτι τέτοιο από το Χωροταξικό. Βεβαίως, λόγω της ιδιαιτερότητας του έργου (αναπτύσσεται σε περιοχή NATURA) επιβάλλεται και η εκπόνηση δεύτερης μελέτης περί της «**Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης**» που εξειδικεύει τα θέματα της περιβαλλοντικής

⁹ Γιάννης Οικονομίδης

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΔΗΜΟΥ ΘΑΣΟΥ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΜΠΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΓΕΙΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ CO₂ ΣΤΟΝ ΠΡΙΝΟ ΘΑΣΟΥ ΛΙΜΕΝΑΣ ΘΑΣΟΥ

[https://co2-syntonistiki-](https://co2-syntonistiki-thassos.com/)

[thassos.com/%cf%83%cf%85%ce%bc%cf%80%ce%bb%ce%b7%cf%81%cf%89%ce%bc%ce%b1%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%bf-%cf%85%cf%80%ce%bf%ce%bc%ce%bd%ce%b7%ce%bc%ce%b1-%ce%b4%ce%b7%ce%bc%ce%bf%cf%85-%ce%b8%ce%b1%cf%83%ce%bf%cf%85/](https://co2-syntonistiki-thassos.com/%cf%83%cf%85%ce%bc%cf%80%ce%bb%ce%b7%cf%81%cf%89%ce%bc%ce%b1%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%bf-%cf%85%cf%80%ce%bf%ce%bc%ce%bd%ce%b7%ce%bc%ce%b1-%ce%b4%ce%b7%ce%bc%ce%bf%cf%85-%ce%b8%ce%b1%cf%83%ce%bf%cf%85/)

¹⁰ Γιάννης Οικονομίδης

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΔΗΜΟΥ ΘΑΣΟΥ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΜΠΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΓΕΙΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ CO₂ ΣΤΟΝ ΠΡΙΝΟ ΘΑΣΟΥ ΛΙΜΕΝΑΣ ΘΑΣΟΥ

[https://co2-syntonistiki-](https://co2-syntonistiki-thassos.com/)

[thassos.com/%cf%83%cf%85%ce%bc%cf%80%ce%bb%ce%b7%cf%81%cf%89%ce%bc%ce%b1%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%bf-%cf%85%cf%80%ce%bf%ce%bc%ce%bd%ce%b7%ce%bc%ce%b1-%ce%b4%ce%b7%ce%bc%ce%bf%cf%85-%ce%b8%ce%b1%cf%83%ce%bf%cf%85/](https://co2-syntonistiki-thassos.com/%cf%83%cf%85%ce%bc%cf%80%ce%bb%ce%b7%cf%81%cf%89%ce%bc%ce%b1%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%bf-%cf%85%cf%80%ce%bf%ce%bc%ce%bd%ce%b7%ce%bc%ce%b1-%ce%b4%ce%b7%ce%bc%ce%bf%cf%85-%ce%b8%ce%b1%cf%83%ce%bf%cf%85/)

διαχείρισης, τόσο κατά την διάρκεια κατασκευής του έργου, όσο και κατά εκείνη της λειτουργίας του. Στο Περιφερειακό Χωροταξικό Σχέδιο για τη Θάσο αναφέρεται: Ενισχύεται ο τουρισμός, με τη διαφύλαξη της φυσιογνωμίας του νησιού ως τοπικής ταυτότητας και τουριστικού πόρου και δίδεται προτεραιότητα στην προστασία των αλιευτικών πεδίων σε σχέση με άλλες δραστηριότητες που ασκούνται στο θαλάσσιο χώρο, όπως οι θαλάσσιες μεταφορές και η εξόρυξη υδρογονανθράκων.¹¹ Επιπλέον, στη ΜΠΕ **εσφαλμένα αναφέρεται** ότι σύμφωνα με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Καβάλας η περιοχή των χερσαίων εγκαταστάσεων του Έργου εμπίπτει εντός «Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων Δευτερογενούς Τομέα». Η συγκεκριμένη περιοχή (εγκαταστάσεις ΣΙΓΜΑ) είναι χαρακτηρισμένη ως Ζώνη Ανάπτυξης **μη οχλουσών Δραστηριοτήτων** Δευτερογενούς Τομέα.

- **Συγκρούσεις χρήσης του περιβάλλοντος:
Απειλή για το Υδάτινο περιβάλλον τον τουρισμό και την αλιεία**

Η ΜΠΕ εκκινεί τις περισσότερες εκτιμήσεις της από το **best case scenario** και δεν αναμένει περιορισμό και αρνητικές επιπτώσεις στις υφιστάμενες δραστηριότητες, δηλαδή δεν αναμένει να δημιουργηθούν αξιοσημείωτα αρνητικά δευτερογενή αποτελέσματα στον τουρισμό, την αλιεία, και το θαλάσσιο περιβάλλον.¹² Τυχόν διαρροή CO₂ από υποθαλάσσια εγκατάσταση αποθήκευσης CCS θα μπορούσε σε σημαντικό βαθμό να βλάψει μακροπρόθεσμα τα θαλάσσια οικοσυστήματα. Ειδικότερα, τυχόν διαρροή CO₂ θα οδηγήσει σε οξίνιση του ύδατος με απρόβλεπτες συνέπειες στο θαλάσσιο περιβάλλον και φυσικά και την αλιεία. Περαιτέρω, η οξίνιση οδηγεί τοπικά σε ραγδαία ελάττωση της βιοποικιλότητας, καθώς ελάχιστα είδη επιζούν σε υδάτινο περιβάλλον με υψηλή περιεκτικότητα σε CO₂. Σε περίπτωση που οι βιότοποι αναπαραγωγής των ψαριών καταστραφούν και οι τροφικές αλυσίδες αλλοιωθούν, τότε θα προκληθεί σοβαρή και ανεπανόρθωτη βλάβη στην παράκτια και βαθιά αλιεία. Περαιτέρω, τα αποτελέσματα της εισπύησης CO₂ σε αλατούχα υδροφόρα στρώματα εξακολουθούν να είναι ορατά σε αποστάσεις περίπου 100 χιλιομέτρων, και επομένως μπορούν να επηρεάσουν και την ηπειρωτική χώρα. Κατά συνέπεια, τα αλατούχα νερά των σχηματισμών θα μπορούσαν επίσης να συμπιεστούν άνωθεν και να διεισδύσουν στους υπόγειους υδροφορείς που περιέχουν γλυκό νερό, αλατοποιώντας τους και καθιστώντας τους ακατάλληλους για ανθρώπινη χρήση, γεγονός ακραία επικίνδυνο σε εποχές λειψυδρίας όπως η τρέχουσα.¹³ Ο κίνδυνος αυτός εντείνεται ακόμη περισσότερο αν λάβουμε υπόψη ότι η Θάσος

¹¹ ΦΕΚ 248/ΑΑΠ/25-10-2018 σελίδες 2551 και 2559

https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2020/11/20200728_An_Makedonia_Thraki_FEK.pdf

¹² Λάμπρος Σακελλαρίου

Τοποθέτηση στο έργο „Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του Έργου: Μονάδα Αποθήκευσης CO₂ στον Πρίνο της Εταιρείας LDK Consultants για λογαριασμό της EnEarth,,

https://www.tourism-network-thassos.com/library/thassos/2024/prinos/Prinos_my_Bericht_2025_01_28.pdf

¹³ BGR (2010) Projekt CO₂-Drucksimulation Regionale Druckentwicklung bei der Injektion von CO₂ in saline Aquifere. Abschlussbericht A-0602015.A.

https://www.deutsche-rohstoffagentur.de/DE/Themen/Nutzung_tieferer_Untergrund_CO2Speicherung/Downloads/CO2-drucksimulation-abschlussbericht.html?nn=1544712 https://www.deutsche-rohstoffagentur.de/DE/Themen/Nutzung_tieferer_Untergrund_CO2Speicherung/Downloads/CO2-drucksimulation-abschlussbericht.pdf?__blob=publicationFile&v=2

GRS (2009) Langzeitsicherheitsliche Bewertung der CO₂-Untergrundspeicherung. Projekt CO₂-

απέχει μόνο μερικά χιλιόμετρα από τον ταμιευτήρα, και μεγάλο ποσοστό του πόσιμου νερού αντλείται από γεωτρήσεις. Αυτός ο κίνδυνος δεν υφίσταται σε έργα CCS τα οποία υλοποιούνται μακριά από ακτές. Επιπλέον, το πρόβλημα της αέριας ρύπανσης θα επιδεινωθεί λόγω του γεγονότος ότι στην ευρύτερη περιοχή της Καβάλας η επιβάρυνση από οξείδια του θείου και αζώτου είναι τεράστια. Η δε υψηλή συγκέντρωση ραδιενεργού φωσφόγου ως αποβλήτου της βιομηχανίας λιπασμάτων Νέας Καρβάλης που μέσω του υδροφόρου ορίζοντα επικοινωνεί με τη θάλασσα συμπληρώνει την εικόνα της επιβάρυνσης.

III. Διαφάνεια και συμμετοχή πολιτών - Δημοκρατικό έλλειμμα

- Η Οδηγία [2009/31/ΕΚ](#) για την αποθήκευση CO₂ και η ελληνική μεταφορά της ([N. 3851/2010](#), ΠΔ 51/2012) προβλέπουν την τήρηση διαδικασιών αδειοδότησης με βάση Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), δημόσια διαβούλευση, και δυνατότητα υποβολής παρατηρήσεων από πολίτες και τοπικούς φορείς. Η Energean υπέβαλε Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για το έργο, η οποία τέθηκε σε διαβούλευση μέσω του συστήματος Ηλεκτρονικής Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΗΠΜ). Υπήρξαν κάποιες ανακοινώσεις και παρουσιάσεις, κυρίως σε επίπεδο ΥΠΕΝ και Τύπου, αλλά όχι εκτενείς ανοιχτές διαβουλεύσεις σε τοπικό επίπεδο. Είναι γεγονός ότι η ελληνική κυβέρνηση έχει κρατήσει την κοινωνία στο σκοτάδι σχετικά με το κόστος που συνδέεται με το CCS και τους σοβαρούς κινδύνους για το περιβάλλον, την υγεία και το κλίμα. Όλα αυτά αποτελούν μέρος των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι της περιοχής. **Οι τοπικές κοινωνίες (Θάσος, Καβάλα, Αλεξανδρούπολη) δεν έχουν ενημερωθεί επαρκώς, ούτε βεβαίως έχουν συμμετάσχει στη λήψη αποφάσεων. Η περιβαλλοντική μελέτη συντάχθηκε απολύτως ερήμην της τοπικής κοινωνίας.** Με αυτόν τον τρόπο καταστρατηγείται και η Συνθήκη του Ααρχους για την ενημέρωση και πληροφόρηση του κοινού. Μάλιστα, δημιουργεί σοβαρές υποψίες η βιασύνη με την οποία η ΜΠΕ αποσύρθηκε από το σύστημα του ΗΠΜ λίγο μετά την ημερομηνία περάτωσης της διαβούλευσης. Για αυτούς τους λόγους, η τοπική κοινωνία έχει πολλές φορές εκφράσει ανησυχίες για την ασφάλεια και για την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, καθότι δεν υπήρξε ευρεία και διαρκής ενημέρωση και συμμετοχή των πολιτών. Οι διαδικασίες έμειναν σε μεγάλο βαθμό κεντρικά ελεγχόμενες, χωρίς ενεργό διάλογο με πολίτες και φορείς της περιοχής. Τυπικά υπήρξε διαβούλευση (μέσω ΜΠΕ και θεσμικών διαδικασιών), ουσιαστικά όμως, η συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας ήταν εξαιρετικά περιορισμένη, χωρίς συστηματική διαφάνεια και ουσιαστικό διάλογο. Αυτό δημιούργησε ένα τεράστιο έλλειμμα κοινωνικής αποδοχής (social license to operate).

IV. Αιτήματα

Η Συντονιστική Επιτροπή Φορέων Θάσου και Καβάλας ζητά από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- Να οργανώσει **δημόσια ακρόαση** σχετικά με το έργο «CCS Πρίνος», ώστε να εξεταστεί εάν τηρούνται οι αρχές του ενωσιακού περιβαλλοντικού δικαίου, με ιδιαίτερη έμφαση στην **αρχή της προφύλαξης** και στη **συμμετοχή του κοινού**.
- Να καλέσει σε αυτήν την ακρόαση εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ανεξάρτητους επιστήμονες, εμπλεκόμενους πολίτες, μη κυβερνητικές οργανώσεις, καθώς και την εμπλεκόμενη βιομηχανία.
- Να εξετάσει αν το εν λόγω έργο ενδέχεται να παραβιάζει διατάξεις του ευρωπαϊκού δικαίου και να διασφαλίσει ότι η υλοποίησή του γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το δίκαιο της ΕΕ.
- Να δρομολογηθούν ουδέτερες γνωμοδοτήσεις από τρίτους ανεξάρτητους ερευνητές που θα χρηματοδοτηθούν από την Πολιτεία με στενή συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας, και όχι από την ανάδοχο εταιρεία. Γύρω από το έργο επιβλήθηκε πέπλο σιωπής από την εταιρεία προς την τοπική κοινωνία. Η εταιρεία είχε σχεδόν τρία χρόνια για προετοιμασία ενώ η διαβούλευση ολοκληρώθηκε χωρίς ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας και μέσα σε μερικές εβδομάδες. Καμία διαβούλευση δεν ωφελεί αν οι πολίτες δεν έχουν εμπιστοσύνη στις διαδικασίες και στους υπεύθυνους τήρησης αυτών.
- Να συμβάλλει ώστε να δημιουργηθεί ένα μητρώο καταγραφής όλων των κινδύνων που αφορούν τη θάσο και την γύρω περιοχή και να πραγματοποιηθεί μια ποσοτική εκτίμηση αυτών των κινδύνων, δηλαδή συγκεκριμένα να αναφέρεται πόσο ισχυρή είναι η πιθανότητα επέλευσης αρνητικών επιπτώσεων σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Όταν η ποσοτική εκτίμηση των κινδύνων δεν είναι δυνατή, τότε απαιτείται ένταξη στο μητρώο κινδύνων μιας λεπτομερούς καταγραφής εκάστου κινδύνου με ρύθμιση των ευθυνών (RACI matrix), επί της οποίας θα αποτελεί βάση εκτενούς διαβούλευσης από την τοπική κοινωνία. Η ταξινόμηση των κινδύνων σε χαμηλής, μέτριας και υψηλής σημασίας¹⁴, πως προτείνεται στη μελέτη, αφήνει πολλά περιθώρια ερμηνείας, και οφείλει να αναθεωρηθεί δεδομένων των επιστημονικών προόδων στο πεδίο, οι οποίες προσφέρουν επαυξημένες δυνατότητες λεπτομερέστερης αξιολόγησης.

Τελούμε στη διάθεση της Επιτροπής προκειμένου να παραстоύμε κατά τη συνεδρίαση που θέλει ορισθεί και να αναπτύξουμε την επιχειρηματολογία μας ως ενεργά μέλη της κοινωνίας των πολιτών.

Με εκτίμηση,
**Συντονιστική Επιτροπή Φορέων Θάσου/Καβάλας ενάντια στο έργο CCS Prinos
 Thassos 07/10/2025**

¹⁴**Energean**

Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του Έργου: Μονάδα Αποθήκευσης CO2 στον Πρίνο, Σελίδα 218, LDK Consultants, Ημερομηνία: Νοέμβριος 2024

https://www.tourism-network-thassos.com/library/thassos/2024/prinos/01_MPE_Storage_CO2_Prinos_chapters_1_14.pdf

Παράρτημα Ι

Συγκριτικός πίνακας που δείχνει πώς οι νόμοι **3851/2010** και **4062/2012** συνδέονται με την Οδηγία **2009/31/ΕΚ** και με το γενικό πλαίσιο CCS στην Ελλάδα:

Θέμα / Νόμος	Ν. 3851/2010	Ν. 4062/2012	Σχέση με Οδηγία 2009/31/ΕΚ (CCS)
Κύριος στόχος	Πρώθηση ΑΠΕ, Σ.Η.Θ.Υ.Α., αντιμετώπιση κλιματικής αλλαγής	Αξιοποίηση πρώην αεροδρομίου Ελληνικού, πρόγραμμα ΗΛΙΟΣ, ΑΠΕ, Βιοκαύσιμα	3851/2010: ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/31/ΕΚ για CCS. 4062/2012: έμμεση σχέση μέσω μείωσης εκπομπών και ΑΠΕ
CCS / γεωλογική αποθήκευση CO ₂	Ναι, εισάγει ρυθμίσεις για άδειες, ευθύνες και εποπτεία αποθηκευτικών χώρων CO ₂	Όχι άμεσα, αλλά θέτει υποχρεώσεις μείωσης εκπομπών (άρθρο 19Α), που συμπληρώνουν το εθνικό πλαίσιο CCS	3851/2010 = κύριος νόμος για CCS. 4062/2012 = υποστηρικτικός, πολιτική μείωσης εκπομπών
Οδηγίες ΕΕ που ενσωματώνει	2009/31/ΕΚ (CCS), τροποποίηση ν.1650/1986	2009/28/ΕΚ (ΑΠΕ), 2009/30/ΕΚ (βιοκαύσιμα)	3851/2010: άμεση ενσωμάτωση CCS. 4062/2012: ενισχύει κλιματικά μέτρα που στηρίζουν CCS
Κυρίαρχες ρυθμίσεις	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αδειοδότηση CCS ▪ Κριτήρια καταλληλότητας γεωλογικών σχηματισμών ▪ Monitoring, μεταβίβαση ευθύνης στο κράτος 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υποχρέωση μείωσης εκπομπών ▪ ΑΠΕ (πρόγραμμα ΗΛΙΟΣ) ▪ Κριτήρια αειφορίας βιοκαυσίμων 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 3851/2010 = άμεσο νομικό εργαλείο CCS. ▪ 4062/2012 = συμπληρωματικό, ενισχύει εθνικό κλιματικό πλαίσιο

Συμπέρασμα:

- Ο Ν. 3851/2010 είναι ο κύριος εθνικός νόμος για CCS, αφού ενσωματώνει απευθείας την Οδηγία 2009/31/ΕΚ.
- Ο Ν. 4062/2012 δεν ασχολείται άμεσα με CCS, αλλά συμβάλλει στην εθνική πολιτική μείωσης εκπομπών, δημιουργώντας έμμεσα καλύτερο πλαίσιο για έργα CCS.

Παράρτημα 1<Συνέχεια>: Υπουργικές Αποφάσεις

- Οι Διατάξεις της οδηγίας 2009/31 έχουν μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο δυνάμει της Υπουργικής Απόφασης Υ.Π. 48416/2037/Ε.103/2011 ([ΦΕΚ 25116/Β 7.11.2011](#)) που καθορίζει τα μέτρα και τους όρους για την αποθήκευση του CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς, εφαρμόζοντας την ελληνική νομοθεσία με την οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- Με την Υπουργική Απόφαση [11764/653/2006 Β 327](#) υλοποιείται η υποχρέωση των εθνικών αρχών να ενημερώσουν το κοινό για τα ζητήματα αποθήκευσης CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς, συμπεριλαμβανομένου και του πλαισίου της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
- Επιμέρους ζητήματα της περιβαλλοντικής αδειοδότησης εξειδικεύονται στην Υπουργική απόφαση 170225/2014 ([ΦΕΚ 135/Β 27.1.2014](#))
- Τις προδιαγραφές για το περιεχόμενο των ΑΕΠΟ καθορίζει η κοινή Υπουργική απόφαση 36060/1155/Ε.103/2013 ([ΦΕΚ 1450/Β 17.6.2013](#))